

Landbruks- og matminister Jon Georg Dale
Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO
Norge

Vår saksbehandler
Per Skorge
+47 97 52 49 38

Vår dato
23.07.2018
Deres dato

Vår referanse
18/00517-61
Deres referanse

Jordbruket ber regjeringen om en krisepakke

Den verste tørken på over 100 år rammer nå store deler av norsk landbruk. Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag frykter for dramatiske konsekvenser for norsk matproduksjon og ber regjeringen om å iverksette flere tiltak gjennom en krisepakke for norsk jordbruk. Det er en prekær situasjon for norsk jordbruk med tørke og fôrmangel. Det tørre og varme været fortsetter og det må konstateres at vi nå er i en krisesituasjon.

Tørken er særlig omfattende på Øst- og Sørlandet, men også Rogaland, og store deler av det øvrige Vestlandet og Trøndelag er berørt. Åker og eng står brunsvidde. Bønder fortviler – det går på psyken løs. Det er en fortvilt situasjon som til syvende og sist handler om vår felles matforsyning.

Situasjonen er nå så alvorlig at det må settes inn ekstratiltak ut over gjeldende avlingsskadeordninger. Det må unngås konkurser og storstilt nedslakting av dyr. Næringen har iverksatt mange tiltak for å avhjelpe situasjonen, men det næringa og den enkelte bonde kan stille opp med strekker ikke til i den krisesituasjon næringa er inne i. Vi ber derfor regjeringa om å iverksette en krisepakke med tilhørende finansiering.

Jordbruket krever på nåværende tidspunkt følgende krisepakke fra regjeringen for å sikre matproduksjon i Norge framover:

- Satsen for kompensasjon av avlingsskade på gras økes med 50%. Satsen er i dag 3,85 kr FE/m og er basert på normale fôrpriser. Kostnadene pr fôrenhet grovfôr er langt høyere enn normalt.
- Taket for utbetaling av avlingsskade økes

- Tilskudd til frakt av norskprodusert halm og grovfôr.
- Ved avlingsskade på gras åpnes det for individuell vurdering av skadeomfanget. For en del bruk vil avlingsnivået avvike vesentlig fra avlingsnormen i kommunen og dermed gi en egenandel langt ut over 30%.
- Det gis dispensasjon fra kravet knyttet til beitetilskuddet om at hoveddelen av fôropptaket skal skje på beite. Dette gir mulighet for tilleggsfôring på beite slik at dyra får tilstrekkelig tilgang på fôr samtidig som bonden oppnår beitetilskudd på dyra som normalt.
- Det gis avlingsskade på innmarksbeite i avlingsskadeordningen. Dette kan enkelt gjøres ved at avlingsskade i kroner pr dekar beregnet for fulldyrka eng på foretaket multipliseres med den etablerte faktoren for innmarksbeite på 0,6.
- Muligheten for forskuddsutbetaling av antatt avlingsskade økes fra 50% til 70%. Likviditeten er sterk presset for mange produsenter.
- Myndighetene sørger for tilstrekkelig kapasitet i forvaltningen slik at det oppnås en rask søknadsbehandling.
- Myndighetene øker kontrollen importert av grovfôr til Norge og det innføres nasjonale krav for import slik det er gjort i Sverige.
- Sivilforsvaret/Forsvaret bidrar når vannforsyningen til husdyrholdet svikter
- Det gis umiddelbart dispensasjon til bruk av korn fra floghavrefrie arealer til såkorn
- Det gis dispensasjon til å beholde tilskudd til økologisk grønngjødslingsarealer selv om arealet brukes til fôr eller beite. Det gis også dispensasjon til å gjødsle og høste arealer med fangvekster og samtidig opprettholde tilskudd til fangvekster over RMP.

Finansiering av en krisepakke må skje i form av en tilleggsbevilgning.

Krisesituasjon i næringa vil endre seg fra uke til uke avhengig av vær-situasjonen framover. Det vil derfor kunne bli nødvendig med ytterligere tiltak ut over høsten. Jordbruket vil holde regjeringen løpende orientert om situasjonen.

Med hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Petter Bartnes
Norges Bondelag

Merete Furuberg
Norsk Bonde- og Småbrukarlag